

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

DEĞİŞEN ESNAF – GELİŞEN ESNAF

Tüm zamanların belki de tek değişmeyen olan “değişim” üzerine önceki bir çok yazımızda değerlendirmeler yapmış, esnaf ve sanatkarlarımızın değişim, yenilenme ve gelişim perspektifli bir vizyona sahip olması zorunluluğuna dikkat çekmiştik. Kuşkusuz değişim ve yenilenme sadece esnaflarımızın kendi çabalarıyla gerçekleşebilecek bir durum değildir. Bu, aynı zamanda bir iklim, bir kültür meselesidir. Dolayısıyla devlet, eğitim sistemi, birey tipolojisi gibi iklimi ve kültürü şekillendiren faktörlerin de değişim perspektifli olması önem taşımaktadır. İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği olarak değişim ve yenilik ikliminin oluşturulması için tüm paydaşların harekete geçirilmesi, gerekli altyapıların oluşturulması konusunda yoğun bir çaba harcamaktayız. Tüm esnaf kardeşlerimizin bu çabaları daha da yoğunlaştıracağımızı bilmesini ve ayrıca sadece kurumsal olarak bizlerin değil kendilerinin de gereken desteği vermeleri, üzerlerine düşenleri yapmaları gerektiğini hatırlatmak istiyoruz.

Bu konu bağlamında Kasım ayının ikinci haftasında Birliğimiz ve teşkilatımız oldukça önemli bir çalışmaya ev sahipliği yapmıştır. Nitekim, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü tarafından Makine, Madeni Eşya ve Otomotiv meslekleri özelinde **“Sektör Analizi Projesi”** Odak Grup Toplantısı İzmir’de gerçekleştirilmiştir. Ardından Birliğimiz koordinasyonu ve ev sahipliğinde ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile iki günlük **“Esnaf ve Sanatkarlar Yenileşim Çalıştayı”** gerçekleştirilmiştir. İlk olarak İzmir’de yapılan bu çalıştay sonrasında esnaf ve sanatkarlarımıza yönelik fikir ve öneriler bir rapor haline getirilmiş, önümüzdeki dönem yapılacak çalışmalara ilişkin bir yol haritası belirlenmiştir.

Güçlü bir ekiple katıldığı ve yönlendirdiği bu çalıştay vesilesiyle, esnaf inovasyon yol haritasının oluşumuna katkı yapması, Birliğimizin Bakanlığımız nezdinde önemi ve saygınlığını pekiştiren bir gelişme olmuştur.

Bu toplantı ve sonrasında atılacak adımlar hem camiamız hem de Türkiye için son derece önemlidir. Çünkü, tarım ve sanayi toplumlarının ardından şekillenmeye ve etkilerini göstermeye başlayan bilgi toplumu yaşamamızın birçok alanında değişim yaratmıştır. Bireyler, işletmeler ve diğer tüm kesimler ya kullanıcı ya da yaratıcısı olarak bu sürecin içerisinde bulunmaktadır. Esnaf ve sanatkarlarımız; inovasyon yani iktisadi yenilik kavramıyla özdeşleşen bu sürece uyum sağladıkları ölçüde ayakta kalabilecek, inovasyonu yaratabildiği ölçüde de bu süreci şekillendiren aktörler arasında yer alabileceklerdir. Bir başka deyişle esnaflarımız ya senarist ya da oyuncu olmak durumundadır. Bu ikisinden birini dahi olmayı başaramayan, yani yenilenmeyen ve yenilik yaratamayanlar yarının filmlerinde rol alamayacaktır. Bu nedenle esnaf ve sanatkarlarımız üretim ve ticaret faaliyetlerinde bulundukları meslek kolu özelinde gerekli inovasyonları gerçekleştirmeli, ürün, hizmet ve pazarlarını geliştirmeli, rekabet güçlerini artırmalıdır.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF ve SANATKAR KÖŞESİ

YENİLEŞİM ÇALIŞTAYI

12- 13 Kasım 2015 tarihinde İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliğinde “**Yenileşim Çalıştayı**” gerçekleştirilmiştir.

İki gün süresince gerçekleştirilen çalıştaya; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB, IZKA, TSE, Halk Bankası, TESK, Ankara ESOB Temsilcisi, İstanbul ESOB Temsilcisi, İzmir ESOB Temsilcileri ve Danışmanları katılmıştır.

Yenileşim çalıştayı 3 ayrı oturumda gerçekleştirilmiştir. Bunlar;

- E-ticaret
- Proje & Kredi Finans
- Eğitim

E-ticaret oturumunda; Esnaf ve sanatkarların günümüz koşullarında ayakta kalabilmesi ve yeniliğe ayak uydurabilmesi için e-ticaretin önemi tartışılmıştır. Esnaf ve sanatkarların e-ticaret uygulamalarındaki mevcut durumu, sorunları ve gelecekte beklenenleri hakkında genel değerlendirme yapılmıştır. Esnafın e-ticaret uygulaması için gerektiğinde bilgilendirilmesi ve ihtiyaç duyduğu alt yapının oluşturulması amacıyla gerekli planlamaların yapılması kararlaştırılmıştır.

İkinci oturum 2 önemli başlığı içermiştir. **Projeler ve kredi finans** konuları, katılımcı kurum ve kuruluşlar ile ayrı ayrı görüşülmüştür. Esnaf ve Sanatkarların yararlanabildiği projeler, proje yazarken karşılaşılan zorluklar, kıstaslar, eşfinansman, proje destekleri ve hibe konuları değerlendirilmiştir. Esnaf teşkilatının konu

bağlamındaki beklentileri “Esnaf ve Sanatkarlar Genel Müdürlüğü” yetkililerine iletilmiştir. Ayrıca, proje çağrıları ve alanları hakkında esnafın ihtiyaç ve beklentileri diğer kurum kuruluşlara anlatılmış ve bu doğrultuda karşılıklı neler yapılabileceği konuşulmuştur. KOSGEB, IZKA, IPA temsilcileri verdikleri hizmetler hakkında bilgilendirici sunumlar gerçekleştirmiştir. Esnafın kendini geliştirmesi ve büyümesi için ihtiyaç duyacağı krediye ve finansmana erişimi hakkında fikir alışverişi yapılmıştır. Kredi sağlayan kurum ve kuruluşlara esnafın talepleri iletilmiştir. Bundan sonraki süreçlerde ise esnafa uygun proje ve kredi imkanları için çalışmalar yapılacağı kararlaştırılmıştır.

Üçüncü oturum olan **Eğitim** başlığında ise; mesleki eğitim, kişisel eğitim ve zorunlu eğitim alanlarındaki mevcut durum ve sorunlar görüşülmüştür. Esnaf ve sanatkarların gelişimi ve desteklenmesi için esnafa kolaylık sağlayacak e- öğrenme portalının hayata geçme fikri tartışılmıştır. TSE tarafından esnaf ve sanatkarların daha kaliteli hizmet sunmak adına ürün belgelendirme ya da yönetim sistemleri belgelendirmesi hakkında ayrıca bir sunum yapılmıştır.

Sonuç olarak iki gün süren “**Yenileşim Çalıştayı**” vesilesiyle İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği hem üyeleri hem de tüm esnaf için önemli bir çalışmaya ev sahipliği yapmıştır.

Bu süreçte kamu yetkilileriyle aynı masada oturulmuş, sorunlar ve çözüm önerileri birebir görüşülmüş, gerekli işbirliği zemini oluşturulmuştur.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ:

ORTA VADELİ PROGRAM 2016-2018

2006 yılından itibaren her yıl hazırlanan ve üç yıllık bir perspektif ile oluşturulan **Orta Vadeli Program**'ın sonuncusu **12 Ekim 2015 tarihli** Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Makro ekonomik politikaların yanı sıra, temel gelişme eksenlerini ve sektörlerini de kapsayan Orta Vadeli Program (OVP) bir yandan stratejik hedefler temelinde kamu politikalarını şekillendirmeyi, bir yandan da kamu ve özel kesim için öngörülebilirliği artıracak bir yol haritası çizmeyi amaçlamaktadır.

2016-2018 döneminde uygulanacak ekonomi politikaları ve öngörülen hedefleri ortaya koyan Orta Vadeli Program;

- Dünya Ekonomisindeki Gelişmeler,
- Türkiye Ekonomisindeki Gelişmeler ve
- Makro ekonomik Hedefler ve Politikalar olmak üzere 3 ana başlıktan oluşmaktadır.

OVP'nin temel amacı; makro ekonomik istikrarın korunduğu, cari açığın ve enflasyonun aşamalı olarak düşürüldüğü bir ortamda yapısal reformlar yoluyla büyümeyi artırmak ve daha kapsayıcı bir hale getirmektir.

Bu temel amaç çerçevesinde makro ekonomik politikalar ve hedefler oluşturulurken; dönem içerisinde iç siyasi belirsizliğin azalacağı, küresel büyümenin tedrici olarak artacağı, ticaret ortaklarının ılımlı büyüyeceği, finansal piyasalardaki dalgalanmaların ve jeopolitik risklerin azalacağı, ABD Merkez Bankası'nın (Fed) beklenen faiz artırımı kararının Türkiye ekonomisi üzerindeki etkisinin sınırlı kalacağı, büyümenin finansmanında yurtiçi tasarruflarla birlikte yabancı sermaye girişinin belirli bir katkı sağlayacağı, dış ticaret hadlerinde görece bir iyileşme olacağı varsayımları dikkate alınmıştır.

Geçen yıl 8 Ekim tarihinde Orta Vadeli Program'da yayınlanan 2015 yılı hedefleri ile yeni Orta Vadeli Program'ın 2015 yılı hedefleri karşılaştırıldığında; **büyüme oranının yüzde 4'ten yüzde 3'e düşürüldüğü, işsizlik oranının yüzde 9,5'tan yüzde 10,5 düzeyine yükseltildiği, enflasyon oranının yüzde 6,3'ten yüzde 7,6'ya artırıldığı, ihracatın 173 milyar dolardan 143**

milyar dolar düzeyine düşürüldüğü görülmektedir. Son iki programda olduğu gibi hemen hemen her yıl ihtiyaç duyulan revizeler, bu programların güvenilirliği, gerçekliği ve uygulanabilirliği konusunda akıllarda soru işaretlerine neden olmaktadır.

2016-2018 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program'da dikkat çeken en önemli gelişme; önceki programlarda kullanılan "kişi başına milli gelir" hesaplamasının yerine **"Satın Alma Gücü Paritesi'ne (SAGP) göre kişi başına gelir"** öngörüsünün yapılmış olmasıdır.

Kısaca ifade etmek gerekirse OVP,

- ✓ Türkiye ekonomisinin yüzde 4 seviyelerinde büyüebileceğini, bu büyüme hızının da üretim ve istihdam sağlama yerine tüketim ve borçlanma ile gerçekleştirebileceğini,
- ✓ İhracattaki gerilemeyle birlikte net ihracatın büyümeye katkısının olmayacağını,
- ✓ İşsizliğin yüksek seviyelerde devam edeceğini,
- ✓ Enflasyonu gelişmiş ülkelerdeki gibi yüzde 2-3 düzeyine düşürmenin mümkün olmayacağını,
- ✓ Dış açıkların yüksek seviyesini koruyacağını,
- ✓ Vatandaşların borç içinde olmaları nedeniyle tasarrufları artırmanın kısa dönemde mümkün olmayacağını açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Genel anlamda orta vadeli programlarda yapılan tespit ve değerlendirmelerin olumlu olduğu ve oldukça iyiniyetli öngörüler ile oluşturulduğu söylenebilir. Ancak, bu programlarda yer alan politika ve hedeflerin gerçekleştirilmesi hususunda "nasıl" sorusuna yeterince cevap verilemediği görülmektedir.

Programın giriş bölümünde de belirtildiği üzere; 1 Kasım 2015 genel seçimleri sonrasında yeni hükümetin kurulmasıyla, 2016 yılı merkezi yönetim bütçe tasarısının TBMM'ne gönderilmesinden önce, Orta Vadeli Program'da bazı güncellemelere ihtiyaç duyulabileceği de göz ardı edilmemelidir.

Sonuç olarak, **bu programların başta esnaf ve sanatkarlarımız olmak üzere tüm ekonomik kesimlere yol göstermesi açısından faydalı ve hayırlı olmasını diliyoruz.**

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2014		2015										
GÖSTERGE	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM
İMALAT SAN. KKO (%)	74,5	74,6	73,7	72,8	72,4	74,1	74,9	75,1	75,9	74,8	75,9	75,5	75,9
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	59.695	110.054	24.498	40.817	61.676	70.211	62.878	67.766	64.218	61.753	47.088	47.954	
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	51.528	52.360	48.533	50.937	58.872	52.089	36.570	56.556	37.308	35.805	51.548	58.704	
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	25.874	25.642	25.454	25.576	25.953	26.638	27.072	27.261	27.342	27.150			
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	3.096	3.145	3.259	3.226	3.069	2.821	2.789	2.880	2.970	3.058			
İŞSİZLİK ORANI (%)	10,7	10,9	11,3	11,2	10,6	9,6	9,3	9,6	9,8	10,1			
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	877.383	916.535	908.576	938.777	960.801	981.966	988.781	1.015.087	1.038.038	1.045.133	1.072.707	1.056.938	
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	9,5	9,9	9,9	9,7	10,0	10,2	10,3	10,5	10,6	10,9	11,3		
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	9,4	9,7	9,7	9,9	9,7	9,7	10,0	10,5	10,6	10,6	10,6		
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	9,4	9,3	9,2	9,3	9,3	9,4	9,5	9,6	9,9	10,2	10,4		
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.218.734	1.256.138	1.274.724	1.306.706	1.337.405	1.377.211	1.389.863	1.413.827	1.452.527	1.478.360	1.496.387	1.491.011	
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	30.042	33.363	31.719	32.727	36.660	37.719	38.271	38.695	39.077	41.664	40.911	39.550	
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	839.161	869.169	886.294	914.775	937.421	970.599	980.132	1.001.395	1.036.122	1.057.355	1.074.702	1.071.497	
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	276.633	281.084	283.016	286.620	291.393	295.466	297.250	299.833	301.687	303.627	303.492	302.964	
KONUT(Milyon TL)	123.399	125.394	126.500	128.471	131.363	134.283	136.371	138.371	139.080	140.540	141.262	141.641	
TAŞIT (Milyon TL)	6.775	6.788	6.668	6.546	6.464	6.434	6.406	6.385	6.409	6.410	6.360	6.247	
DİĞER (Milyon TL)	146.459	148.902	149.848	151.603	153.566	154.749	154.473	155.077	156.198	156.677	155.870	155.076	
KREDİ KARTI (Milyon TL)	72.898	72.522	73.695	72.584	71.931	73.427	74.210	73.904	75.641	75.714	77.282	77.000	
KREDİ FAİZİ (Taşit %)	12,1	12,4	13,0	13,1	12,6	12,8	13,2	13,6	13,5	14,2	15,3		
KREDİ FAİZİ (Konut %)	11,1	10,9	11,0	10,8	10,8	11,0	11,6	12,1	12,4	12,6	13,7		
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	12,8	12,8	12,8	12,7	12,9	13,2	13,3	11,9	11,2	14,7	15,7		
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	17.505	17.862	18.014	18.523	19.006	19.715	21.103	21.450	21.830	22.278	22.575	22.587	
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	14.566	14.884	15.071	15.543	15.998	16.478	17.877	18.176	18.450	18.664	18.899	19.098	
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	2.940	2.977	2.943	2.981	3.008	3.237	3.226	3.274	3.380	3.614	3.676	3.488	
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki payı-%)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	37.259	36.340	37.110	38.179	38.618	39.795	40.556	41.473	42.181	43.353	44.750		
Kredi Kartları	6.322	5.731	5.802	6.024	6.039	6.312	6.566	6.773	6.698	6.928	7.144		
Ferdi Kredi Konut	627	615	652	644	639	640	652	640	651	654	668		
Ferdi Kredi Otomobil	241	228	231	227	223	222	228	221	221	223	227		
Ferdi Kredi Diğer	6.396	6.273	6.567	6.845	6.834	7.227	7.567	7.846	8.078	8.145	8.710		
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	2.783	2.927	3.024	3.148	3.181	3.341	3.482	3.614	3.832	3.955	4.145		
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.347	1.373	1.384	1.387	1.391	1.437	1.422	1.495	1.534	1.593	1.658		
İnşaat	4.016	3.665	3.616	3.604	3.649	3.701	3.833	3.927	3.967	4.027	4.145		
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.017	1.030	1.044	1.059	1.040	1.065	1.127	1.102	1.146	1.169	1.658		
Diğer	14.510	14.500	14.783	15.241	15.624	15.085	15.679	15.855	16.055	16.389	16.826		
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	83,9	86,2	85,9	72,2	73,9	82,6	77,2	81,2	90,7	82,4	87,5	91,9	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	684,8	776,0	794,7	712,8	680,5	714,5	664,8	757,9	984,6	776,8	914,8	902,1	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	39,9	85,9	47,1	36,3	61,3	47,4	41,0	67,7	50,4	52,1	52,1	46,9	
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	983,7	1.959,50	1.208,20	1.110,00	1.750,90	1.429,00	1.001,10	1.957,70	1.565,90	1.620,70	1.622,00	1.643,80	
KURULAN ŞİRKET SAYISI	4.974	5.386	6.471	5.509	6.092	6.022	5.635	5.896	4.760	5.027	5.275	5.201	
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	1.083	2.561	2.734	1.091	1.000	992	712	980	1.053	760	774	755	
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	9,15	8,17	7,24	7,55	7,61	7,91	8,09	7,20	6,81	7,14	7,95	7,58	
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	8,36	6,36	3,28	3,10	3,41	4,8	6,52	6,73	5,62	6,21	6,92	5,74	
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	158.229	158.337	158.195	157.317	155.139	155.082	152.445	151.518	149.296	148.921	146.920		
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	243.415	242.112	239.456	238.133	236.913	234.609	231.616	229.041	227.387	223.862	218.678		
ORTALAMA DOLAR KURU	2,2360	2,2900	2,3300	2,4570	2,5860	2,6510	2,6490	2,7040	2,6970	2,8480	3,0050	2,9320	
ORTALAMA EURO KURU	2,7900	2,8240	2,7190	2,7920	2,8070	2,8560	2,9580	3,0290	2,9740	3,1700	3,3780	3,3020	
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,2480	1,2330	1,1670	1,1360	1,0850	1,0780	1,1170	1,1210	1,1030	1,1130	1,1240	1,1260	